

CURSUL

TEORIA ȘI PRACTICA EDITĂRII

I.

Nr. ore 1 curs, 2 seminar

Nr. credite = 5

Locul de desfășurare : Biblioteca Centrală Universitară „L.Blaga”

II

Titularul de curs

Conf.univ.dr. Valentin Orga

valiorga@yahoo.com ; vali@bcucluj.ro

Orele de consultații: Joi, orele 14.00-16.00, BCU-Sala 88

III

Obiectivele cursului

Cursul își propune introducerea studenților masteranzi în „atelierul de lucru al cărții” de la faza de documentare și până la finalitatea unui proiect editorial.

Prin acest curs se urmărește însușirea terminologiei specifice și a activităților caracteristice; El se adresează celor care lucrează ca bibliotecari și care doresc să devină redactori, corectori, responsabili drepturi de autor, dar și celor care doresc să scrie pentru a fi publicați sau celor care intenționează să colaboreze în calitate de traducători cu edituri sau reviste.

Prin lecțiile sale, cursul prezintă toate etapele prin care trebuie să treacă o lucrare de la elaborarea sa de către autor până când ajunge în mâinile cititorului. Acest parcurs implică un lanț de operațiuni a cărui cunoaștere este strict necesară celor care activează în aceste domenii. De asemenea sunt jalonate și zonele legislative ce reglementează activitățile din acest domeniu. Sunt prezentate interacțiunile dintre diferiții participanți în procesul de publicare și modalitățile de abordare și rezolvare a unor conflicte potențiale.

Prin propunerea unui astfel de curs în cadrul masteratului de biblioteconomie se urmărește și aspectul practic al oferirii unei alternative pentru cei care lucrează în domeniul științei informației sau posibilități complementare pentru aceștia, să ofere soluții practice pentru dobândirea abilităților profesionale și pentru găsirea unui loc de muncă

Studenții sunt implicați în derularea activităților prin elaborarea unor referate pe teme adiacente tematicii dezbătute în cadrul cursului și realizarea de prezentări de cărți sau periodice de specialitate.

IV.

BIBLIOGRAFIA OBLIGATORIE

1. **** *Word 2000 : program de editare de text : fundamente : curs multimedia interactiv pe CD-ROM, București, 2000*
2. Willa Baum, *Transcribing and Editing Oral History*, AltaMira Press, 1991

3. Bogdan-Dscălu, D. *Principii de redactare și norme de tehnoredactare a lucrării de diplomă*, București, 1997
4. Buluță, Gh. *Istoria editurii românești*, București, 1996
5. Bourdieu, Pierre *Regulile artei. Geneza și structurile câmpului literar*, București, 1998
6. Cadiolli, Alberto. *Editorul și cititorii săi*, Pitești, 2000
7. Chira, I. *Elemente de elaborare, redactare și prezentare a lucrărilor universitare*, București, 1999
8. Coman, M. *Manual de jurnalism*, Polirom, Iași, 2003.
9. Cornea, Paul. *Introducere în teoria lecturii*, București, 1998 (cap. *Condiționările lecturii*)
10. Eco, Umberto. *Cum se face o teză de licență*, Constanța, 2000
11. Florea, D. *Edituri și colecții*, Iași, 2004.
12. Gheție, I., Mareș, Al. *Introducere în filologia românească* (cap. *Ediții de texte*)
13. Horn, Barbara. *The effective editor's handbook*, 1997
14. Hugh, Jones. *Publishing law*, London, 1996.
15. Lucas, Andre. *Traite de la propriete litteraire et artistique*, Paris, 2001.
16. Lutzker, Arnold. *Copyrights and trademarks for media professionals*, Boston, 1997.
17. Popescu, Cr. Fl. *Modalități de redactare a textului publicistic*, București, 1997
18. St. Santerres-Sarkany, *Teoria literaturii* (cap. 2-4)
19. Schuwer, Ph. *Tratat practic de editare*, Timișoara, 1999
20. Solcanu, M.R. *Eseul filosofic : tehnici de elaborare a manuscrisului și elemente de editare și tehnoredactare computerizată*, București, 2004.
21. Stevens, Michael E. *Editing Historical Documents : A Handbook of Practice*, AltaMira Press, 1997
22. Popescu, Vlad T. *Tehnici de scriere, traducere și editare. Fundamentele profesiei de editor de carte*, în <http://www.cartea.info/revista/curseditare>
23. Taylor, John. *Editing for Desktop Publishing : A Guid to Writing and Editing on the Personal Computer*, 1992
24. D. Toma, *Tehnici de redactare a unui text: de la eseu la lucrarea de absolvire*, Brașov, 2001
25. Turabian Kate L, *A Manual for Writers of Term Papers, Theses, and Dissertations*, The University of Chicago Press, 1996
26. J. Vickers, *Cum să indexezi cartea* (format electronic)

V.

Tematică

1. Istoria cărții și a editurilor

- Barbier, Fr. *Histoire du livre*, Paris, 2001
- Buluță, Gh. *Scurtă istorie a editurii românești*, București, 1996
- Cavalio, Guglielmo. *Libri, editori e pubblico nel mondo antico : guida storica e critica*, seconda edizione, Roma, 1977.
- Cavalio, Guglielmo. *Libri e lettori nel medioevo : guida storica e critica*, Roma, 1977.
- Dima-Drăganu, Corneliu. *Bibliologie generală*, 1976.
- Dupont, Paul. *Histoire de l'imprimerie*, Paris, 1998 (vol.1).
- Escarpit, Robert. *The book revolution*, Paris, 1966.
- Flocon, Albert. *Universul cărților : studiu istoric de la origini până la sfârșitul secolului al XVIII-lea*, București, 1976.
- Georgescu-Tistu, N. *Cartea și bibliotecile. Studii de bibliologie*. Ediție îngrijită și studiu introductiv de D. Bălăeț, București, Editura Științifică, 1972
- Labarre, A. *Istoria cărții*, Iași, 2001
- Olteanu, Virgil. *Din istoria și arta cărții. Lexicon*, București, 1992
- A. Sîrghie, *Edituri și colecții editoriale*, Sibiu, 2004

2. Teorii ale receptării și lecturii

- Bellenger, Lionel. *Les methodes de lecture*, PUF, Paris, 1978
- Bollak, Jean. *Sens contra sens : cum citim?*, Iași, 2001. (cap.1-2)
- Cornea, Paul. *Introducere în teoria lecturii*, București, 1998 (cap. Condiționările lecturii)
- Courtney, Leonard (ed.). *Reading interaction : the teacher, the pupil, the materials*, Newark, Delaware, International Reading Association, 1976, 112 p.
- Jackson, Holbrook. *The reading of books*, London, [s.a.]
- Mauger, Gerard. *Histoires de lecteurs*, Paris, 1999. (BCU-622282)
- Mollier, Jean-Yves. *La lecture et ses publics a l'epoque contemporaine : essais d'histoire culturelle*, PUF, Paris, 2001, 187 p.
- Ofrim, Alexandru. *Cheia și psaltirea : imaginarul cărții în cultura tradițională românească*, Pitești, 2001.
- Pavel Dan. *Bibliopolis : eseu despre metamorfozele cărții*, București, 1990, 180 p.
- Santerres-Sarkany, St. *Teoria literaturii* (cap. 2-4)
- Vasilescu, Mircea. „*Iubite cetitorule...*” *Lectură, public și comunicare în literatura română veche*, Pitești, 2001.

3. Rolul editorului în drumul cărții de la autor la cititor. Complexitatea unei meserii. Elemente, principii și procese în editarea de carte

- Popescu, Vlad T. *Tehnici de scriere, traducere și editare. Fundamentele profesiei de editor de carte*, în <http://www.carte.info/revista/curseditare>
- P. Schuwer, *Tratat practic de editare*, 1999, p.163-247

4. Structura cărții

- Olteanu, Virgil. *Din istoria și arta cărții. Lexicon*, București, 1992
- Popescu, Vlad T. *Tehnici de scriere, traducere și editare. Fundamentele profesiei de editor de carte*, în <http://www.carte.info/revista/curseditare>
- P. Schuwer, *Tratat practic de editare*, 1999, p.423-498

5. Autorul, traducătorul, agenții literare, dreptul de autor

- Baconski, Rodica (ed.). *Terminologia traducerii*, Cluj, 2005.
- Bantaș, Andrei (ed.). *Didactica traducerii*, București, 1996
- Baudel, Jules-Marc. *La législation des Etats-Unis sur le droit d'auteur : étude du statut des oeuvres littéraires et artistiques, musicales et audiovisuelles, des logiciels informatiques et de leur protection par le copyright*, Bruxelles, 1990.
- Bell, Roger T. *Teoria și practica traducerii*, Polirom, Iași, 2000 (cap.1,2,5,6).
- Catford, John C. *A linguistic theory of translation: an essay in applied linguistics*, Londra, 1965.
- Codleanu, Mioara. *Implications socio-culturelles dans l'acte traductif : l'adaptation*, Constanța, 2004.
- Eminescu, Yolanda. *Dreptul de autor : armonizarea europeană : directivele europene*, București, 1995.
- Idem. *Dreptul de autor : legea nr. 8 din 14 martie 1996 : comentata*, București, 1997.
- Lascu-Pop, Rodica. *Introducere în istoria și deontologia traducerii*, Cluj, 1997.

- Owen, Lynette. *Tranzacția drepturilor de autor. Ghid practic pentru editorii din România*, București, 1996.
- Richaudeau, Francois. *La lisibilite*, Paris, 1969.
- Ricoeur, Paul. *Despre traducere*. Iași, 2005. (cap.2,5-6)

6. Scrisul, redactarea, editarea documentelor; Probleme în domeniul non-ficțiunii (lucrări științifice, istorie, filosofie, eseistică)

- Willa Baum. *Transcribing and Editing Oral History*, AltaMira Press, 1991, p.14-34.
- Chira, *Elemente de elaborare, redactare și prezentare a lucrărilor universitare*, București, 1999.
- U. Eco, *Cum se face o teză de licență*, Constanța, 2000.
- M. E. Stevens (ed.), *Editing Historical Documents. A Handbook of Practice*, AltaMira Pres, 1997, p.25-84.
- D. Toma, *Tehnici de redactare a unui text: de la eseu la lucrarea de absolvire*, Brașov, 2001

7. Principii de editare

- Gheție, Al. Mareș, *Introducere în filologia românească* (cap. *Ediții de texte*)
- Willa Baum. *Transcribing and Editing Oral History*, AltaMira Press, 1991, p.14.34, 38-72.
- Cr. Fl. Popescu, *Modalități de redactare a textului publicistic*, București, 1997
- M. E. Stevens (ed.), *Editing Historical Documents. A Handbook of Practice*, AltaMira Pres, 1997, p.71-156.
- M.R. Solcanu, *Eseul filosofic : tehnici de elaborare a manuscrisului și elemente de editare și tehnoredactare computerizată*, București, 2004.
- J. Vickers, *Cum să indexezi cartea* (format electronic) : (disponibil BCU-fotocopie)
- Turabian Kate L, *A Manual for Writers of Term Papers, Theses, and Dissertations*, The University of Chicago Press, 1996

8. Structura tehnică a unei edituri

- Popescu, Vlad T. *Tehnici de scriere, traducere și editare. Fundamentele profesiei de editor de carte*, în <http://www.cartia.info/revista/curseditare>
- P. Schuwer, *Tratat practic de editare*, 1999, p.213-278.

9. Retorica și argumentație

- Dubois, Jaques. *Retorică generală*, București, 1982.
- Ferreol, Gilles. *Metode și tehnici de exprimare scrisă și orală*, Iași, 1998.
- Lo Cascio, Vincenzo. *Gramatica argumentării : strategii și structuri*, București, 2002.
- Michel, Charles. *Rethorique de la lecture*, Paris, 1977.
- Sălăvăstru, *Teoria și practica argumentării*, Iași, 2003 (cap.7)

10. Editare în format electronic

- Daniela Cotoară, Elena Târziman. *Aspecte ale comunicării în domeniul socio-uman*, București, 2004, p.189-216

- Alice Keller, *Reviste electronice*, Cluj, 2006.
- Mihaela Zecheru. *Biblioteca publică în sistemul cunoașterii*, București, 2005, p.181-236
- P. Schuwer, *Tratat practic de editare*, 1999, p.555-568.
- Taylor, John. *Editing for Desktop Publishing : A Guid to Writing and Editing on the Personal Computer*, 1992 (cap.2-3)

11. Machetare și grafica editorială. „Cum se face o carte”; „cum se face o revistă”

- Al.D.Irod, *De la manuscris la cuvântul tipărit*, București, 1985, p.10-60
- Idem. *Tiparul sau sistemele electronice*, București, 1989 (cap.IV-XI).
- P. Schuwer, *Tratat practic de editare*, 1999, p.423-498.
- Taylor, John. *Editing for Desktop Publishing : A Guid to Writing and Editing on the Personal Computer*, 1992 (cap.V-VI)

12. Marketing, relații publice și publicitate în domeniul editorial

- M. Petrescu. *Managementul marketingului serviciilor editorial-tipografice*, București, 1999.
- P. Schuwer, *Tratat practic de editare*, 1999, p.536-544..

13. Legislație românească și europeană în domeniul editorial

- Alexandrina Ioniță, *Studii de bibliologie*, Demiurg, Iași, 2003 (cap.: Depozitul legal în biblioteconomia românească între ideal și realitate).
- Kelever, A. *La Convention univerville sur le droit d’auteur*, în *Le Courriere de l’UNESCO*, Paris, iunie 1991.
- V. Petrescu, Depozitul legal – un deziderat de stringentă actualitate, în *Biblioteca și societatea*, București, 2001, p.86-89.
- P. Schuwer, *Tratat practic de editare*, 1999, p.39-54.
- Excerpts from International StandardISO 690-2 Information and documentation -- Bibliographic references -- Part 2: Electronic documents or parts thereof
- Ursa, Victor. *Drepturile de autor si protectia lor juridica in Romania*, Cluj, 1999.
- *Lege privind dreptul de autor si drepturile conexe : aparuta în Monitorul oficial al României, 1996, Partea I, nr. 60*

14. Strategii utile pentru angajarea/implicarea într-o editură. Oportunități pentru un redactor.

- P. Schuwer, *Tratat practic de editare*, 1999, p.569-594.
- Popescu, Vlad T. *Tehnici de scriere, traducere și editare. Fundamentele profesiei de editor de carte*, în <http://www.cartea.info/revista/curseditare>

VII. Examinarea și evaluarea

Studentul masterand are de conceput 2 referate pe parcursul semestrului pe care le va prezenta liber. Temele se vor acorda la începutul semestrului. Cele două referate au o pondere de 15% fiecare (adică 30% împreună).

Pentru finalizarea cursului candidatul întocmește un proiect (minim 25 pagini) pe o temă dată, a cărei pondere în notare valorează 70%.

VIII.

Recuperarea absențelor se face prin referate suplimentare (1 referat la 2 absențe)
Frauda se pedepsește prin excluderea de la forma de examinare

IX. Bibliografie facultativă

1. M. Oprea, *Plimbare pe ulița tipografiei*, București, 1996.
15. Octavia Porumbeanu, *Teoria și practica informării*, București, 2003
16. A. Sîrghie, *Edituri și colecții editoriale*, Sibiu, 2004
17. Michael E. Stevens, *Editing Historical Documents : A Handbook of Practice*, AltaMira Press, 1997
18. Gautier, Pierre-Yves. *Propriete litteraire et artistique*, 4^e ed., PUF, Paris, 2001.
19. www.aer.ro
20. Dahlström, M. (2004). How Reproductive is a Scholarly Edition? *Literary & Linguistic Computing*, 19(1), 17-33. <http://www.adm.hb.se/~mad/llc.htm>
21. European science editing. Farnham, 1986-. European Association of Science Editors. <http://www.ease.org.uk/>
22. I E E E Transactions on Professional Communication. (Formerly: I E E E Transactions on Engineering Writing and Speech). New York, United States: Institute of Electrical and Electronic Engineers, Inc., 1958- .
<http://ieeexplore.ieee.org/xpl/RecentIssue.jsp?puNumber=47>
23. *Excerpts from International Standard ISO 690-2 Information and documentation -- Bibliographic references -- Part 2: Electronic documents or parts thereof*
24. Annotated Bibliography of Style Manuals -
www.english.uiuc.edu/cws/wworkshop/writer_resources/citation_styles/citation_styles.htm
25. Bibliography and Referencing Styles -
www.english.uiuc.edu/cws/wworkshop/writer_resources/citation_styles
26. Citing Sources and Avoiding Plagiarism: Documentation Guidelines
www.lib.duke.edu/libguide/cite/works_cited.htm
27. Codrea, Irina. *Comunicarea prin traducere*, Chișinău, 2001.
28. Constantinescu, Muguraș. *La traduction entre pratique et theorie*, Suceava, 2005.
29. Cristea Teodora. *Strategies de la traduction*, București, 2000.
30. Ursa, Victor. *Drepturile de autor si protectia lor juridica in Romania*, Cluj, 1999.
31. *Lege privind dreptul de autor si drepturile conexe : aparuta în Monitorul oficial al României, 1996, Partea I, nr. 60*